

Mech w potrzebie, czyli powrót uszaty

Propozycje wykorzystania filmu z serii „Krasnoludki 2.0” w ramach zajęć z uczniami szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych.

Film dotyczy kwestii etykiety, czyli zasad savoir vivre w korzystaniu z narzędzi nowoczesnych technologii. Podejmuje temat kulturalnego komunikowania się za pomocą SMSów, e-maili, postów i komentarzy w portalach internetowych.

Lekcja wychowawcza, lekcja z pedagogiem lub psychologiem szkolnym

Nauczyciel może wykorzystać film podczas lekcji wychowawczych, lekcji informatyki czy też w czasie spotkań uczniów z pedagogiem szkolnym na temat zasad dobrego wychowania. Film ten można wykorzystać podczas spotkań z rodzicami i nauczycielami na ten temat.

Poniższe propozycje są pojedynczymi modułami, z których można skomponować zajęcia w zależności od rodzaju problemów, jakie występują w danej grupie.

Propozycja zajęć

1. Prowadzący przygotowuje wcześniej 4 plakaty formatu A5 z napisem: ZASADY DOBREGO WYCHOWANIA. Uczestnicy podzieleni na 4 grupy mają za zadanie wypisać 10 zasad dobrego wychowania.
2. Następnie prowadzący prosi o odczytanie efektów pracy grup, po czym pyta, czy podobne zasady obowiązują ludzi korzystających z nowych technologii połączonych z korzystaniem z Internetu, czyli z multimediów, komputerów, z telefonów komórkowych, i-padów itp.
3. Prowadzący pisze na tablicy słowo NETYKIETA i wyjaśnia, że to słowo określające zasady dobrego wychowania w komunikacji internetowej. Pochodzi od słów NET (Internet) i ETYKIETA i jest tzw. zbitkiem wyrazowym. Określa zbiór zasad przyzwoitego zachowania się w Internecie, swoistą etykietę obowiązującą w sieci.
4. Prowadzący omawia zasady etykiety dla grup i forów dyskusyjnych. Rozdaje kartki z zapisanymi zasadami netykiety.

Netykieta – garść niepisanych zasad kulturalnej komunikacji w Internecie

- zakaz pisania wulgaryzmów;
- zakaz spamowania (m.in. wysyłania niechcianych linków do stron);
- zakaz wysyłania tak zwanych łańcuszków szczęścia;
- nakaz zapoznania się z wykazem FAQ przed zadaniem pytania;

- stosowanie się do reguł pisania obowiązujących w danej grupie, np. sposobu kodowania polskich liter, zasad cytowania, możliwości wysyłania (lub nie) wiadomości formatowanych w HTML-u, możliwości dołączania (lub nie) plików binarnych, co zwykle jest szczegółowo opisane w FAQ danej grupy;
 - zakaz nadmiernego cross-postowania, czyli wysyłania e-maili lub postów do kilku grup naraz;
 - zakaz wysyłania listów (e-maili) do wielu osób naraz z jawnymi adresami poczty elektronicznej (stosujemy kopię ukrytą);
 - zakaz pisania nie na temat (OT – off-topic);
 - zakaz pisania kilka razy z rzędu (szczególnie restrykcyjnie używany na forach posiadających funkcję edycji postu);
 - zakaz odpowiadania nad cytowanym fragmentem (top-posting);
 - zakaz pisania wiadomości wielkimi literami.
5. Prowadzący proponuje pokaz filmu „Mech w potrzebie” i prosi, aby spróbować rozpoznać złamanie lub przestrzeganie zasad wypisanych na kartkach przez bohaterów filmu.
6. Po obejrzeniu filmu uczestnicy dzielą się swoimi obserwacjami i refleksjami, prowadzący może to komentować. Ważne jest, by osoba prowadząca zajęcia dokładnie i kilka razy obejrzała film i przygotowała się na pytania i ewentualną korektę obserwacji uczestników warsztatu.

* * *

Podczas zajęć z dorosłymi warto podjąć temat: „Czy uczymy nasze dzieci, naszych wychowanków zasad dobrego wychowania w Sieci i w korzystaniu z nowoczesnych technologii?”. Można podać przykłady autentycznych „gaf etykietowych” młodych ludzi i zaproponować, by uczestnicy zajęć poprawili je i podali prawidłowe formy, np.

Cytat z notatek młodzieży	Prawidłowa forma
SMS do mamy: <i>EloMum, no to kiedy idziemy na pizze?</i>	Pisząc SMSy do dorosłych (i do rodziców też) warto stosować polskie znaki i nie używać „slangu”, np. <i>Cześć Mamo, o której idziemy na pizzę?</i>
E-mail: W temacie listu do kilku osób nadawca napisał: <i>Cześć wszyscy jutro urodziny moje o 15.00 będziecie?</i> Natomiast w treści listu nie ma nic.	Treść e-maila wpisujemy w innym miejscu niż temat. Temat powinien brzmieć np. <i>Zapraszam na moje urodziny</i> . Treść zaproszenia powinna być elegancka, zawierać powitanie, pożegnanie i pełną informację o imprezie, można dodać grafikę, zdjęcie, np. <i>Witam Was Wszystkich!</i> <i>Serdecznie zapraszam na moje urodziny, które odbędą się jutro, tj. 18 września b.r. od godz. 15.00 do 17.00 w moim domu przy ul. Klonowej 5 w Warszawie. Proszę o potwierdzenie obecności e-mailem lub pod telefonem 000-000-000. Pozdrawiam i do zobaczenia,</i> <i>Antoni Jaskier</i>
E-mail maturzysty do nauczyciela: <i>Czy mogę jutro zdawać zaległą fizykę? Antek</i>	<i>Szanowny Panie Profesorze.</i> <i>Ponieważ nie było mnie przez tydzień w szkole z powodu choroby, zwracam się z uprzejmą prośbą o możliwość zaliczenia zaległej klasówki, np. jutro.</i> <i>Z góry dziękuję,</i> <i>Antoni Jaskier</i>
Artur wysłał do Antka 20 SMSów o treści: <i>PAMIĘTAJ ŻE JUTRO O 19.00 IDZIEMY NA TRENING!</i>	Nawet jeśli Antek wiecznie o czymś zapomina, to Artur nie powinien spamować. Wystarczy jeden SMS i ewentualnie telefoniczne przypomnienie.
Post na forum internetowym dotyczącym porad kulinarnych: <i>Uwaga Ziomy! Polecam moje usługi! Tu jest link : www.lulekgotuje.pl</i>	Warto zapoznać się z zasadami korzystania z danego forum. Zazwyczaj nie wypada zamieszczać tam reklam własnej działalności, chyba że forum tego właśnie dotyczy.

W propozycjach cytatów uczestnicy mogą umieścić własne, inspirując się swoimi doświadczeniami w korzystaniu z Sieci. Można dla ułatwienia podzielić uczestników na grupy i każdej rozdać kartki z napisami (np. w formie podobnej jak wyżej tabelki: gafy SMSowe, gafy na forum internetowym, gafy e-mailowe, gafy innego rodzaju). Po trzech minutach pracy grupy przekazują sobie kartki i dopisują swoje propozycje i pomysły. Tego rodzaju rundę wymiany kartek należy kontrolować tak, aby wszyscy na pewno dostali każdą z nich. To może zaowocować wymianą doświadczeń w ramach stosowania lub niestosowania netykiety, pokazać, ile niekulturalnych zachowań istnieje z powodu niewiedzy czy braku dobrego wyczucia w korzystaniu z nowych technologii.

Dorośli użytkownicy nowoczesnych technologii bardzo często nie stosują zasad netykiety. Można zaproponować refleksję nad tym, dlaczego dorośli nie znają tych zasad lub dlaczego nie chcą się do nich stosować, nawet jeśli je znają.

* * *

Na zakończenie zajęć prosimy uczestników, aby podzielili się tym, czego nowego się dziś dowiedzieli o netykecie.